

Warszawa, 18 kwietnia 2023 roku

Sprawa: Objaśnienia prawne
Znak sprawy: DAG8.6880.7.2023
Kontakt: Kancelaria MF
 tel.: +48 22 694 55 55
 e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Adam Abramowicz
Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

OBJAŚNIENIA PRAWNE

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana wniosek z 17 stycznia 2023 roku o wydanie przez Ministra Finansów, na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców, objaśnień prawnych w zakresie prawidłowego rozumienia i stosowania art. 31 ust. 2 ustawy o grach hazardowych, zwanej również dalej „UGH”, Minister Finansów stwierdza, co następuje.

1. Zakres wniosku o wydanie objaśnienia prawnego

Wniosek z 17 stycznia 2023 roku wskazuje trzy zasadnicze pytania co do prawidłowego rozumienia przepisu art. 31 ust. 2 UGH:

- 1) kto, na gruncie przedmiotowego przepisu, jest krajowym organizatorem sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt i czy może być nim uznany jedynie polski związek sportowy w rozumieniu ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie lub podmiot przez niego wskazany;

- 2) czy w myśl rzeczzonego przepisu UGH za krajowego organizatora współzawodnictwa sportowego może być uznany prywatny podmiot komercyjny, niezrzeszony w żadnej krajowej lub międzynarodowej organizacji sportowej w formie związku sportowego lub jego międzynarodowego odpowiednika;
- 3) czy za sportowe współzawodnictwo w rozumieniu przedmiotowego przepisu UGH należy traktować działalność rozrywkową, artystyczną, w tym rywalizację opartą o zmagania niezwiązane z wypracowaniem lub poprawianiem kondycji fizycznej i psychicznej lub osiąganiem wyników sportowych, a także e-sport.

2. Stanowisko Wnioskodawcy

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że zdaniem przedsiębiorców nie jest jasne, jakie podmioty należy traktować jako krajowych organizatorów sportowego współzawodnictwa (czy należy je utożsamiać wyłącznie z polskimi związkami sportowymi), a także czym jest sportowe współzawodnictwo ludzi i zwierząt (wątpliwości na tym gruncie wynikają z przenikania się ze sportem różnych innych aktywności, takich jak np. e-sport, działalność rozrywkowa i artystyczna).

Obiekcje w powyższym zakresie powodują, że prywatne podmioty komercyjne (organizatorzy wydarzeń o charakterze rozrywkowym, które w jakikolwiek sposób związane są ze sportem), domagają się od operatorów zakładów wzajemnych pozyskiwania od nich zgód na korzystanie z ich wyników, które są wynikami z wydarzeń o charakterze bardziej rozrywkowym czy artystycznym niż sportowym. Jak wynika z przyjętej przez organizatorów współzawodnictwa praktyki, udzielają oni przedmiotowej zgody przedsiębiorcom z branży bukmacherskiej na drodze cywilnoprawnej za opłatą.

Ponadto podkreślono, że przedsiębiorcy z branży bukmacherskiej stoją na stanowisku, że wyłącznie polski związek sportowy (lub podmiot przez niego upoważniony), może posiadać status krajowego organizatora współzawodnictwa sportowego w rozumieniu art. 31 ust. 2 UGH, zaś zdarzenia o charakterze niesportowym (tzn. rozrywkowe, artystyczne, niemające na celu osiągnięcie wynik sportowego, promowania rozwoju sprawności fizycznej, budowania kultury fizycznej) nie stanowią sportowego współzawodnictwa, o którym mowa w art. 31 ust. 2 UGH.

3. Stanowisko Ministra Finansów

Na podstawie art. 31 ust. 2 UGH podmiot posiadający lub ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie zakładów wzajemnych lub zmianę jego warunków, dotyczące wyników sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt, obowiązany jest uzyskać zgodę krajowych organizatorów takiego współzawodnictwa na wykorzystanie jego wyników. Z przepisem tym koreluje art. 36 pkt 14 UGH, zgodnie z którym wniosek o udzielenie takiego zezwolenia powinien zawierać, oprócz szeregu innych dokumentów, także zgodę organizatorów współzawodnictwa sportowego na wykorzystywanie ich wyników.

Podkreślenia wymaga, że ustawa o grach hazardowych nie wprowadziła szczegółowych wymogów formalnych dotyczących uzyskiwania przedmiotowych zgód, w szczególności nie zawiera regulacji wprowadzających wymóg odpłatności za ich uzyskanie.

Odnosząc się do postawionych w piśmie z 17 stycznia 2023 roku pytań należy podkreślić, że pojęcie „współzawodnictwa sportowego” zawarte w art. 31 ust. 2 UGH, nie jest obecnie przedmiotem definicji ustawowej. Ustawa o grach hazardowych nie precyzuje także, kto może być jego organizatorem.

Pojęcie „sportowego współzawodnictwa” było zdefiniowane w:

- 1) art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. poz. 1675, z 2008 r. poz. 1200 oraz z 2009 r. poz. 504, 801 i 1809), w myśl którego „współzawodnictwo sportowe jest indywidualną lub zbiorową rywalizacją osób zmierzających, zwłaszcza w trakcie zawodów sportowych, do pokonania czasu, przestrzeni, przeszkód lub przeciwnika” oraz
- 2) art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. poz. 1298, z 2006 r. poz. 448 i 970 oraz z 2007 r. poz. 206 i 1208), w myśl którego „współzawodnictwo sportowe jest indywidualną lub zbiorową rywalizacją osób zmierzającą do uzyskania właściwych dla danej dyscypliny sportu rezultatów”

- które to ustawy zostały uchylone przez art. 93 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857).

W ustawie o sporcie, odstąpiono od zdefiniowania m.in. pojęcia „współzawodnictwo sportowe”. Wskazując, że dotychczasowe definicje nie zawsze prawidłowo i kompleksowo opisywały rzeczywistość, **pojęcia te są powszechnie zrozumiałe**, a jednocześnie trudno dostrzec potrzebę przyznania im innego, specjalnego znaczenia z perspektywy projektowanej

ustawy. Pozostawienie ww. kluczowych dla sportu pojęć bez ustawowych definicji miało spowodować, że regulacja będzie bardziej elastyczna, a z perspektywy przeciętnego obywatela bardziej czytelna i naturalna.¹

Z uwagi na brak definicji pojęcia „sportowego współzawodnictwa”, zasadnym jest więc sięgnięcie do znaczenia tego terminu w języku potocznym. Posiłkując się zatem słownikiem języka polskiego, należy zauważyć, że słowo „współzawodnictwo”, oznacza **«ubieganie się kilku osób lub grup o pierwszeństwo w czymś lub o zdobycie czegoś»**. Z kolei według definicji pojęcia „sport” zamieszczonej w art. 2 ust. 1 i 1a ustawy o sporcie, **sportem są wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach (ust. 1); za sport uważa się również współzawodnictwo oparte na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego (ust. 1a).**

Sportem nie jest więc tylko współzawodnictwo zorganizowane, ale też doraźne i na wszelkich poziomach, a nie tylko na poziomie krajowym (Mistrzostwa Polski i Puchar Polski).

Konkludując, można dojść do wniosku, że przez sportowe współzawodnictwo należy rozumieć **rywalizację w jakiejkolwiek aktywności fizycznej, (również aktywności intelektualnej), której celem jest osiągnięcie wyniku sportowego, przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane i na jakimkolwiek poziomie.**

Biorąc pod uwagę powyższe, w opinii Ministra Finansów, **wszelkie zdarzenia o charakterze niesportowym**, tzn. rozrywkowe, artystyczne, m.in. organizowane widowiska „okołosportowe”, również telewizyjne, o charakterze komercyjnym nastawione na zwiększenie oglądalności i zysk, niemające na celu osiągnięcia wyniku sportowego czy też faktycznie rozwijania sprawności i aktywności fizycznej, nie stanowią **sportowego współzawodnictwa**, o którym mowa w art. 31 ust. 2 UGH.

Współzawodnictwo sportowe może być organizowane i prowadzone przez różne podmioty.

Jak bowiem, wynika z art. 7 ust. 1 ustawy o sporcie, **w celu organizowania i prowadzenia współzawodnictwa w danym sporcie może być utworzony polski związek sportowy**. Posłużenie się przez ustawodawcę zwrotem "może być utworzony" oznacza w praktyce, że **utworzenie polskiego**

¹ Uzasadnienie do projektu ustawy o sporcie (druk nr 2313).

związku sportowego nie stanowi warunku koniecznego dla organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego w danym sporcie. W konsekwencji, współzawodnictwo sportowe może być organizowane i prowadzone także przez inne podmioty. Polski związek sportowy ma wyłączne prawo jedynie do organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski w danym sporcie (art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy o sporcie). Uprawianie sportu poza systemem współzawodnictwa sportowego organizowanego przez polskie związki sportowe jest wolne i **nie podlega reglamentacji prawnej**.

W myśl art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o sporcie, polski związek sportowy ma wyłączne prawo do ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez związek (z wyjątkiem reguł dyscyplinarnych dotyczących doping). Oznacza to, że polski związek sportowy **nie ma wyłączności na organizowanie i prowadzenie współzawodnictwa sportowego oraz na ustanawianie i realizację reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym**, w przypadku gdy nie jest jego organizatorem. Inne podmioty mogą zatem organizować i prowadzić współzawodnictwo sportowe według własnych reguł.

W konsekwencji, ograniczenie pojęcia „sportowego współzawodnictwa”, użytego w art. 31 ust. 2 ustawy o grach hazardowych, do współzawodnictwa sportowego organizowanego przez polskie związki sportowe - bez takiego zastrzeżenia w tym przepisie - nie znajduje uzasadnienia. Polskie związki sportowe **nie mają uprawnień wyłącznych w sferze organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o inne trofea niż tytuł Mistrza Polski i o Puchar Polski**, co oznacza, że takie działania mogą być prowadzone także przez inne podmioty, a związki nie mogą w nie w żaden sposób ingerować. Aktualnie nie ma także podstaw normatywnych do uznania domniemania kompetencji polskiego związku sportowego w tych sferach dotyczących danego sportu, które nie zostały zastrzeżone do właściwości innych podmiotów.

Reasumując, należy zauważyć, że ustawodawca nie określa w przepisach definicji „współzawodnictwa sportowego”, tak aby móc zamknąć to pojęcie w określonych ramach, ani też nie precyzuje kto może być jego organizatorem, poza wyłącznym prawem przyznanym polskiemu związkowi sportowemu do organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski w danym sporcie.

W tym miejscu należy dodatkowo zauważyć, że podstawowym aktem prawnym regulującym kwestię sportowego współzawodnictwa zwierząt (ale tylko w zakresie wyścigów konnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) jest ustawa z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych.

Art. 31 ust. 2 UGH, wprowadza wymóg uzyskiwania zgody od **każdego** krajowego (działającego na terytorium Polski) organizatora współzawodnictwa sportowego na wykorzystywanie jego wyników. Należy bowiem zauważyć, że przepis ten, **nie uzależnia jego zastosowania od rodzaju podmiotu**, który jest organizatorem sportowego współzawodnictwa będącego przedmiotem zakładów wzajemnych.

Odnosząc się do podniesionej praktyki podmiotów komercyjnych organizujących wydarzenia o charakterze rozrywkowym czy artystycznym, które nie są związane ze sportem, domagających się od operatorów zakładów wzajemnych pozyskiwania od nich zgód na korzystanie z ich wyników, na drodze cywilnoprawnej za opłatą, należałoby w każdym konkretnym przypadku ustalić, czy organizowane wydarzenie jest faktycznie współzawodnictwem sportowym i w konsekwencji, czy żądanie takiego podmiotu spełnia przesłanki art. 31 ust. 2 UGH, a tym samym czy nie stanowi nadużycia wskazanego przepisu.

Podstawa prawna

1. Art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2023, poz. 227),
3. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599, z późn. zm.),
4. ustawa z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1354).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Artur Soboń
Sekretarz Stanu